

# GONIEC KRAKOWSKI

Ceny zamawiane ogłoszeń: Za wiersz o wysokości 1 mm i 22 mm szerokości (1 szpalta) po 36 groszy, „marginesowe” po złotych 3.— za 1 milimetr w jednej szpalcie (szerokość szpalty 45 milimetrów) Adres: „Goniec Krakowski”, Kraków, Wielopole 1, tel. 22061.

Rok VI.

Nr. 250.

Kraków, środa 25 października 1944

Nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie przy dołączeniu porta zwrotnego. Prenumerata miesięczna 6.— zł., z odnośnikiem do domu 6.50 zł. W Rzeszy z dopłatą porta 7.50 zł. W Gen. Gub. tylko prenumerata przez urzędy pocztowe. Konto czekowe: Warszawa 656.

## Na marginesie konferencji moskiewskiej.

# Bolszewicy obstają przy swych żądaniach.

## Sprawa polska nie rozwiązana.

Genewa, 24 października. W związku z zakończeniem konferencji moskiewskiej korespondent amerykański w Londynie Murrow, donosi do Nowego Jorku:

Na konferencji wbrew nadziejom, nie powzięto żadnych konkretnych uchwał. Główny przedmiot sporu, mianowicie sprawa polska, posunęła się ku rozwiązaniu bardzo

niewiele, a nawet wcale nie. Polski komitet w Lublinie zamianował przedstawiciela w Londynie, gdzie jednak nie będzie on posiadał żadnych oficjalnych uprawnień.

Ten fakt jeszcze bardziej utrudni sytuację. Rosjanie — pisze dalej Murrow — obstają przy natychmiastowym uregulowaniu terytorjalnym. Polacy odmawiają u-

dzielenia swej zgody, zanim nie będą mogli uzyskać mandatu od narodu polskiego. Jak długo sprawa polskich granic wschodnich nie jest rozstrzygnięta, nie można wydać żadnej decyzji. W kołach dyplomatycznych nie jest tajemnicą — podkreśla dalej korespondent — że Wielka Brytania i Ameryka nie miały łatwego zadania w prowadzeniu rokowań z przedstawicielami sowieckimi. Sowiecką politykę w sprawach europejskich można określić jako politykę polegającą na zwłoce.

Konferencje kilkakrotnie odraczano, a na prośbę Moskwy omawianie ważnych zagadnień wogóle odłożono. Co do tego niema absolutnie żadnych wątpliwości. Przy traktowaniu stosunków zagraniczno-politycznych metoda sowiecka jest bowiem zupełnie inna niż aljańska. Posuwaniu się armii sowieckiej i piekace zagadnienia polityczne w Europie środkowej i wschodniej wymagają skoncentrowanej uwagi. Jeżeli cel rosyjski polega na stworzeniu sobie na tym obszarze „strategicznych granic bezpieczeństwa”, wówczas może dojść do ponownego odzyskania dawnej dyplomacji rosyjskiej odnośnie do Wschodu. Dyplomacja ta domaga się wpływów rosyjskich na morze Czarne, Persję, Afganistan, zagłębie Dunaju i Dardanele.

## Anglo-sowieckie porozumienie w sprawie Dardaneli?

Berno, 24 października. W artykule na temat rozmów moskiewskich jeden ze szwajcarskich korespondentów pisze z Londynu m. in.:

„Została uzgodniona „wspólna polityka” w Jugosławii, która ma znaleźć swój wyraz polityczny w unii pomiędzy Tito i administracją partyzantów a królewskim rządem jugosłowiańskim”. Dalej slychać, jak kończy korespondent, że Anglia otrzymała przyrzeczenia rosyjskie w sprawie Turcji, a z drugiej strony wyraziła zgodę na okupację Węgier przez czerwoną armie.

## Mikołajczyk składa sprawozdanie.

Sztokholm, 24 października. Mikołajczyk, który powrócił do Londynu, przeprowadził w poniedziałek rozmowy z kilkoma członkami gabinetu. Na wtorek — zgodnie z wiadomością Reutera — powołano zebranie przytoczeń Mikołajczyk ma złożyć sprawozdanie co do wyniku rozmów moskiewskich. W oficjalnych kołach polskich wyraża się tutaj wielką wstrzemięźliwość w stosunku do wizyty w Moskwie.

## Amerkańska akcja desantowa na Filipinach skoncentrowana na wyspie Leyte.

Tokio, 24 października. Wnioskując z poglądów wyrażonych przez tutejsze koła, jak również opierając się na najnowszych japońskich komunikatach frontowych z Filipin, aljanci przedewszystkiem zamierzają przeprowadzić tylko desant narazie na Leyte i odpowiednio do tego koncentrują w

tych rejonie swe statki transportowe. Jak podkreślają dalej komunikaty, wysadzono na ląd jednostki uatrąfiły na niezwykle silny opór wojsk japońskich. Lotnictwo japońskie w dalszym ciągu obiera za cel swych ataków, głównie transportowe i okrety wojenne.

## Stany Zjednoczone chcą rozbudować Filipiny do rozmiarów najpotężniejszej bazy świata.

Sztokholm, 24 października. Działania bojowe na Filipinach mają również ważne znaczenie polityczne — jak podaje w korespondencji własnej z Nowego Jorku „Svenska Dagbladet”.

W Waszyngtonie zdają sobie jasno sprawę z tego, że USA muszą panować nad Oceanem Spokojnym. Wymaga to jednak posiadania punktów oparcia. Pearl Harbor nie wystarczy, a w dobrze poinformowanych kołach Waszyngtonu nie wapi się, że Stany Zjednoczone niezałyby z Filipin jedną z najsilniejszych baz świata.

W Stanach Zjednoczonych, jak mówią doniesienia nowojorskie, podane przez dzien-

nik „Svenska Dagbladet”, mnożą się poglądy jak nadzwyczaj trudno będzie zadać decydujący cios Japonii. Walter Lippman podkreśla na przykład, że główne siły bojowe Japonii bynajmniej nie znajdują się na terenie Filipin, na półwyspie Malajskim, w Birmie i na wyspach wschodnioindyjskich, ale na obszarze Chin północnych, w Mandżurji i na wyspach japońskich, gdzie Japonia skupiła 70% wszystkich swoich wojsk. W tych miejscach, gdzie rozegrały się decydujące bitwy Japończycy mogliby więcej rzucić żołnierzy do walki, niż Amerykanie.

## Moskwa a Turcja.

Genewa, 24 października. Balkany i cieśniny morskie zawsze były celem imperjalizmu rosyjskiego.

Historja Rosji wykazuje, że państwo to przeszło przez stulecie kierowało swe wysiłki w tym celu, aby osiągnąć wreszcie ten plan usadowienia się w tych rejonach. W momencie, kiedy Rumunja i Bułgaria zdradziły swego niemieckiego sprzymierzeńca, Moskwa uzyskała możliwość wkroczyć na Balkany i jeszcze bardziej zbliżyć się do zrealizowania dawnych planów. Główny cel objęcia posiadania Dardaneli i Bosforu będzie mogła Moskwa jednak tylko wówczas osiągnąć, o ile zdoła całkowicie wygrać walkę polityczną z Anglią na terenie Turcji oraz na Balkanach. Bolszewicy zdają sobie przytem doskonale sprawę, że wkroczenie ich na Balkany bynajmniej nie leży w interesie Anglików. Dlatego też działają ostrożnie używając środków, które pozwoliłyby im postawić Anglię przed dokonaniem już faktem. Propaganda angielska stara się znowu przez rozszerzenie różnych pogłosków wyrazić w stosunku do Moskwy swe zainteresowanie przy kształtowaniu się sytuacji na Balkanach. I tak prawie każdego dnia Anglicy rozpraszają wiadomości o lądowaniu wojsk aljańskich w Albanji i Dalmacji. Wiadomości te mają na celu stwierdzić, w jaki sposób zareaguje na nie Moskwa. Podaje je zarówno prasa aljańska, jak również dzienniki tureckie. Radjostacja moskiewska w związku z tem oświadczyła w różnych swoich audycjach, że pogłoski o lądowaniu wojsk aljańskich w Albanji nie potwierdzają się.

Jednocześnie politycy moskiewscy wyszukują te wiadomości, aby oskarżyć Turcję, że prowadzi ona wrogą politykę w stosunku do Unji Sowieckiej. Moskwa atakuje przytem szczególnie dziennikarza tureckiego Jalcyna. Dziennik sowiecki „Izwestia” pisze, że reakcyjna prasa turecka wyraźnie jest bardzo zamieszana z powodu „wypędzenia Niemców z Balkanów”. Radjostacja moskiewska oświadczyła poza tem, że ów dziennikarz turecki wyszukuje niepotwierdzone pogłoski o rzekomem lądowaniu aliantów w Albanji, aby przedstawiać to wydarzenie „jako ratunek Balkanów przed wpływami sowieckimi”. Upatruje on, że zadaniem aliantów na Balkanach nie jest wypędzić stamtąd Niemców, ale jego zdaniem zadanie to polega na tem, aby przeciwstawić się na Balkanach czerwonej armii. Kampanja podjęta przez Moskwę przeciwko prasie tureckiej oraz stanowisku Turcji dowodzi, że pomiędzy Moskwą a Londynem istnieją właśnie wielkie różnice zdań odnośnie do Balkanów oraz kwestji cieśnin morskich oraz, że Moskwa stara się wprowadzić ostrożnie, ale konsekwentnie nsunąć wpływy angielskie na Balkanach i w Turcji.

## 659 więźniów politycznych przed sądem ludowym w Sofii.

Sztokholm, 24 października. Donoszą ze Sofii, że w najbliższym czasie postawi się narazie 659 osób, pochodzących z miasta i powiatu sofijskiego przed „trybunałem ludowym” ze względów politycznych.

Pomiędzy oskarżonymi znajdują się 6-ciu reprezentantów dworu królewskiego, 4-ch biskupów, 19-tu ministrów, 107 posłów, 72 urzędników, 51 policjantów i 49 reprezentantów prasy i artystów.

## Churchill wytargował Grecję za Polskę?

Berno, 24 października. W komentarzach z Londynu, nadesłanych do prasy szwajcarskiej, podkreśla się, że w niedziele niemal zrezygnowano w Londynie z jakiegokolwiek nadziei co do polubownego załatwienia problemu polskiego.

Dziennik „Basler Nachrichten” podkreśla, że zagadnienie polskie jest w dalszym ciągu nierozwiązane tak, jak przed podróżą Mikołajczyka do Moskwy. W przeciwieństwie do tego prasa londyńska stara się wywołać wrażenie, że wszystkie inne zagadnienia polityczne, nie mówiąc już

o wojskowych, zostały w Moskwie uregulowane, wśród nich zagadnienia odnoszące się do Balkanów i środkowego wschodu. Naturalnie co do sposobu tego rozwiązania ze strony urzędowej nie podano nie do wiadomości.

Należy jeszcze czekać na potwierdzenie czy Churchillowi udało się zapewnić sobie Grecję jako angielską strefę wpływów i czy wzamian za to oddał jedynie Polskę, kraje bałtyckie oraz Rumunję, Finlandię i Bułgarię, a nie — jak slychać — ewentualnie Skandynawję.

## Observer:

## Stosunki na okupowanych przez bolszewików obszarach polskich zaostrzają się.

Berno, 24 października. Jak donosi agencja „Exchange” z Londynu, dziennik „Observer” w artykule wstępnym, który wywołał powszechną sensację w Londynie, zwraca się do angielskiej opinii publicznej i ostrzega przed niezwykle krytycznym rozwojem sytuacji na okupowanych przez bolszewików obszarach w Polsce.

Dziennik pisze dosłownie m. in.: Wbrew dyplomatycznym uspokojeniom i zapewnieniom faktem jest, że sprawy w Polsce zaostrzają się w katastrofalny sposób. Należy już teraz mówić o stanie otwartej wojny domowej. „Komitet lubelski” — jak pisze dalej dziennik — „zakomunikował całkiem oficjalnie, że wobec próby wprowadzenia w życie reformy rolnej, według której majątki ponad 50 hektarów mają być podzielone pomiędzy chłopów, doszło do silniejszego oporu, połączonego z meto-

dami teroru. Mikołajczyk i jego rząd według opinji „komitetu lubelskiego”, ponoszą odpowiedzialność za rozlew krwi wśród ich polskich braci. Z drugiej strony polski rząd emigracyjny w Londynie zapewnia, że posiada wiarygodne informacje z Polski o bezwzględnej prześladowaniu swoich zwolenników i masowych deportacjach do Związku Sowieckiego”.

W związku z tem „Observer” stwierdza, że żadne formuły dyplomatyczne nie są w stanie usunąć ogromu wrogich nastrojów, jeżeli nie wkroczy się niezwłocznie z całą energią. Dziennik oświadcza dalej, że przedstawiciel „komitetu lubelskiego” w Londynie, Wilanowski, nie otrzymał ze strony brytyjskich czynników rządowych żadnego oficjalnego stanowiska i że nie chce się tam mieć z Wilanowskim nic do czynienia”.

## Prasa sowiecka atakuje Papieża.

Sztokholm, 24 października. Czasopismo sowieckie „Wojna i Raboczyj Klass” w dalszym ciągu nie ustaje w krytykowaniu polityki papieża.

W ostatnim swym numerze nazywa papieża „ojcem chrestynem generała Franco”. Ostatnia te swa wycieczkę przeciwko papieżowi nawiązuje dziennik wspomniany do ogólnego poglądu wstecz na politykę generała Franco i żąda, żeby w interesie przyszłego bezpieczeństwa Europy gruntowniej likwidacji uległa „wylegarnia zarazy faszyzmu w Hiszpanji”.

## Komunizm a katolicyzm.

Genewa, 24 października. Na okupowanych przez aliantów częściach Włoch daje się od dłuższego czasu zauważyć ruch, który pragnie uredynić i połączyć komunizm z katolicyzmem.

Chodzi tu o koła intelektualne, które ze względów taktycznych starają się dostosować do sytuacji, aby w ten sposób poprzeć imperjalizm moskiewski. To samo zjawisko zaznacza się także we Francji. W dziennikach i ulotkach na terenie Francji okupowanej przez wojska aljańskie, wzywa się do sojuszu katolików i komunistów. Jak głosią te pisma, niewielka różnica leży pomiędzy tem, czy w niedzielę idzie się na Mszę, czy na zgromadzenie komunistyczne. Jeszcze lepiej robi ten, który idzie na jedno i drugie. Podkreśla się przytem, że na pochodach komunistycznych również księża maszerują kolo czerwonych sztandarów.

Dziennik katolicki „Courrier de Geneve” nawiązując do tych „wykolejeń”, oświadcza, że przyczynia się to do wytworzenia zamieszania. Jedynie papież i biskupi mają prawo decydować o zachowaniu się katolików w zasadniczych zagadnie-

niach. Katolicy nie są zobowiązani i uprawnieni do słuchania jakiegokolwiek idei prywatnych osób, a także duchowni nie mają żadnego prawa do jakiegokolwiek ustalania stanowiska Kościoła. — W tak trudnym zagadnieniu, jak stosunek do komunizmu, katolicy muszą się trzymać nauk i wskazówek papieża.

Pod tym względem — jak oświadcza katolicki dziennik genewski — do dzisiejszego dnia obowiązują wywody, jakimi papież Pius XI. w encyklice „Divini Redemptoris” ostrzegł przed pełną podstępą taktyką komunistyczną, znieuczającą do wślizgnięcia się komunistów do katolickich organizacji i związków. Papież Pius XI. przypominał katolikom ich obowiązek, aby nie dawali się wprowadzić w błąd i stwierdził, że „kto chce ratować cywilizację chrześcijańską, temu nie wolno w żadnej dziedzinie współpracować z bezbożnym komunizmem”.

„Courrier de Geneve” podkreśla, że te bardzo jasne wskazówki obowiązują do dzisiejszego dnia, a obecny papież Pius XII. nigdy nie czynił, ani nie nauczał nic innego, jak tylko to, co stwierdził jego poprzednik. Z tego względu stanowisko katolików wobec komunizmu jest jasno określone i jak długo Stołica Apostolska sama nie zmieni swojego potępiającego wyroku, tak długo nawet, wszystkie uwodzicielskie sztuczki propagandy komunistycznej nie mogą nic zmienić w tym stanie rzeczy. Piszac na ten sam temat, stwierdza dziennik portugalski „Voz”, że komunista nie może być nigdy katolikiem. Tem mniej bezbożnik nie może być chrześcijaninem. Nauka katolicka a komunistyczny światopogląd są sprzeczne z sobą tak, jak dzień i noc. Z tego powodu nieudolną jest próba agitacji komunistycznej, usiłującej pozyskać katolików pod sztandarem komunistycznym dla komunistycznej idei i włączenia ich do polityki komunistycznej.



## Rozstrzygające stadium wojny na Dalekim Wschodzie.

Tokio, 24 października. Bitwa powietrzna koło Formozy zakończyła się pełnym sukcesem Japończyków, których lotnictwo armii i marynarki zatopiło 11 lotniskowców, 2 okręty linjowe, 5 krążowników i 13 nie zidentyfikowanych bliżej okrętów wojennych tak ciężko uszkodziło, że można się liczyć z zatonieniem znacznej części tych jednostek. Ponadto w walkach powietrznych zestrzelono 160 samolotów amerykańskich, a co najmniej 600 maszyn zatonęło w morzu wraz z zalopionymi lotniskowcami. Straty amerykańskie w ludziach obliczane są ze strony japońskiej na 25.000. Natomiast straty Japończyków są stosunkowo nieznaczne. Wynoszą zaledwie 312 samolotów i około 40 mniejszych okrętów.

Bilans spotkania wykazuje więc dla Amerykanów bardzo ujemny wynik, jednak w Tokio ostrzegają z naciskiem przed przesadnym optymizmem, ponieważ bitwa pod Formozą jest dopiero wstępem do niedalekich, o wiele zaciętych starć na oceanie Spokojnym i nie można jej oceniać jako rozstrzygającej akcji. W każdym razie sukces japoński posiada o tyle godne uwagi znaczenie, ponieważ przedsięwzięcia admirała Nimitza pod Formozą nie było — jak przypuszczano początkowo w Tokio — jedynie manewrem dla odwrócenia uwagi od późniejszych akcji lądowania na Filipinach, lecz miało na oku bardzo realny i strategiczny cel, mianowicie odobycie wyspiarskiej twierdzy Formozy, przedsięwzięcie w ten sposób linii zaopatrzeniowych Japończyków, przebiegających z południa na północ i zyskania idealnych odcieczni dla przyszłych operacji lądowania na kontynencie chińskim. Wskutek nieudania się tego przedsięwzięcia uległy poważnemu zaburzeniu najważniejsze plany strategiczne, zmierzające do skoordynowania w formie obiegów operacji admirała Nimitza na północy i Mac Arthura na południu. W ten sposób rozpoczęte w dniu 17 października przez siły zbrojne Mac Arthura amfidalne operacje lądujące na wyspach filipińskich Suluan i Leyte stały pod daleko niekorzystniejszym aspektem niż w wypadku udania się akcji Nimitza przeciwko Formozie.

Według dotychczasowych raportów, lądowania nastąpiły w zatoce Leyte, na wysuniętej na wschód wyspie Suluan oraz w zatoce w pobliżu stołecy wyspy Leyte, Taclohan, a więc zgodnie z tradycyjną już taktyką Amerykanów w miejscach oddalonych możliwie jak najwięcej od japońskich centrów obronnych, aby utrudnić w ten sposób Japończykom dowóz materiałów i posiłków. Suluan daje napastnikom poza tym pewne korzyści o tyle, że ta stosunkowo płaska i uboga w roślinność wyspa nadaje się do szybkiego zakładania lotnisk. Ze sprawozdań aliantów wynika, że obiecywali sobie oni po ataku na Filipiny rozstrzygający zwrot w wojnie wschodnio-azjatyckiej. Wskazują także na to rozmiały użytych sił wojskowych, podobno największych dotychczas na oceanie Spokojnym, oraz fakt, że operacje znajdują się pod osobistym dowództwem Mac Arthura. Według danych amerykańskich, siły wojsk lądujących wynoszą 6 armii, wspartych przez olbrzymie koncentracje sił morskich i powietrznych, największe zanotowane kiedykolwiek na oceanie Spokojnym. Jako cel strategiczny wymienia się oddzielenie zdobytych przez Japończyków na południu obszarów holenderskich Indyi Wschodnich, Malajów i Burmy od japońskich wysp maciejszych oraz zablokowanie drogi transportowej, którą przewozi się wszystkie japońskie najważniejsze dostawy wojenne.

Wynika z tego, że wojna w Azji Wschodniej weszła w rozstrzygające stadium. Strona japońska obserwuje z ufnością wynik oczekiwanych zaciętych walk, których poszczególne fazy śledzi się w Tokio z najwyższą uwagą. W związku z obecnymi walkami podkreślają z japońskiej strony wojskowej, że Filipiny składają się z przeszło 7000 wysp i z tego powodu jest naturalnie niemożliwym przeszkodzić w obsadzeniu przez aliantów jednej lub kilku z tych licznych wysp, co według opinii japońskiej, nie uda się nigdy, jak długo Japończycy posiadają tam jeszcze do dyspozycji wojska i samoloty. To zaś

## Na Zachodzie zacięty opór wojsk niemieckich.

W południowych Węgrzech bolszewicy wzmocnili swój nacisk. — Na wschód od Szolnok likwidacja zamkniętych dywizyj sowieckich w dalszym toku. — Bitwa w Prusach Wschodnich nabiera na sile.

Berlin, 24 października. Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje z Głównej Kwatery Führera w dniu 23 października:

Wojska nasze na skutek przeciwności i zaciętego oporu zasadniczo unicestwiły natarcia Kanadyjczyków w rejonie na północ i północny-wschód od Antwerpji. Również dywizje angielskie, które przystąpiły do ataku na wschód od miasta S'Hertogenbosch, zdołały tylko nieznacznie zyskać na terenie. W rejonie Würselen trwają uporczywe walki w pozycjach bunkrowych i wokół tych pozycji. Na wschód od Lunville i w rejonie Bruyeres doszło również wczoraj do gwałtownych potyczek lokalnych. Nasze przeciwnatarcia szybko powstrzymały znowu nieprzyjaciela, który po nieznacznych sukcesach początkowych miejscami zdołał się posunąć naprzód.

W Apeninach Etruskich formacje 5-tej armii amerykańskiej przeprowadziły szereg ataków, które odparto. Na wybrzeżu adriatyckim dywizje nasze rozbiły nieprzyjacielskie grupy zaczepne, które przez cały dzień się wzmogła gwałtownością nacierały na nasze stanowiska. Tylko w rejonie na północ od Cesena nieprzyjaciel zdołał zdobyć mały przyczółek mostowy nad rzeką Savio. Promy bojowe marynarki wojennej zatopiły w zatoce Genueskiej bez własnych szkód jeden ścigacz brytyjski i uszkodziły ciężko jeden dalszy.

Na Bałkanach wojska nasze, które przez szereg dni zdołały utrzymać się w rejonie Niszu, mimo przewagi napierających sił nieprzyjacielskich uwołniły się w walkach z prób okrajających przeciwnika i nawiązały łączność z naszymi głównymi siłami.

Na południowych Węgrzech wzmógł się nacisk przeciwnika w kierunku Dunaju. Wojska niemieckie i węgierskie odrzuciły na północny zachód od Szegedyna powtarzane ataki bolszewickie. Akcje mające na celu zniszczenie dywizji rumuńskich i sowieckich odcleptych w rejonie na wschód od miasta Szolnok toczą się dalej. Po uporczywych ale nadaremnych kontratacjach dywizje rozbiły na poszczególne grupy. Na północ od Debreczyna wojska nasze odclepty od połączeń z zapleczem formacje sowieckie, które podsunęły się aż nad górny bieg Clsy i zadały im wysokie straty.

W Wschodnich Beskidach, gdzie nieprzyjaciel znowu bezskutecznie atakował na zachód od przełęczy Dukielskiej, grenadierzy nasi wyparli bolszewików z miejsca włamania, pozostałego z dni poprzednich. W kilkutgodniowych uporczywych walkach górskich na terenie wschodniej Słowacji wojska armii lądowej i oddziałów SS rozbiły większe grupy band i zabezpieczyły rozległą zdobycz. W środkowej Słowacji są w toku dalsze akcje przeciwko bandom, zasilonym bolszewickimi ekoczkami spadochronowymi.

Z obydwu stron Serocka formacje nasze toczą uporczywe walki obronne z dywizjami nieprzyjacielskimi, atakującymi znacznymi siłami. Bitwa w rejonie nadgranicznym Prus Wschodnich przesunęła się na południe aż po rejon Augustowa. Po między Suwałkami a Goldap bolszewikom

udały się głębsze włamania. Po ciężkich walkach ulicznych, Goldap wpadło w ręce nieprzyjaciela. Na południe od Gimblinen grenadierzy nasi na tyłach napierających jednostek sowieckich przerwali drogi dozwowe. Próby przełamania, podejmowane przez bolszewików z obydwu stron Ebenrode krwawo załamały się.

W uporczywych walkach w rejonie nadgranicznym Prus Wschodnich lotnictwo bliskiego wsparcia i artylerja przeciwlotnicza lotnictwa skutecznie ingerowały, rozbijając sowieckie czołwki zaczepne i niszcząc liczne czołgi. W siedmiodniowej bitwie na tym obszarze bojowym zniszczono dotychczas, albo zdobyto 616 czołgów nieprzyjacielskich.

Ataki bolszewickie na przyczółek mostowy Kłajpedy pozostały bez skutku. Na przemyku wiodącym na półwysp Sworbe grenadierzy nasi znowu wyparli na północ nieprzyjaciela, który włamał się. Byli oni przytem skutecznie wspierani ogniem lekkich jednostek niemieckiej marynarki wojennej i promów bojowych.

Na Dalekiej Północy nieprzyjaciel przy silnym udziale lotnictwa bliskiego wsparcia kontynuował swe ataki pod Kolosioi i nad drogą na wybrzeżu północnego Oceanu Lodowatego. Grenadierzy i strzelcy górscy odparli ataki sowieckie i udaremniili próby okrajenia, podjęte przez nieprzyjaciela.

Anglo-amerykańskie bombowce terrorystyczne przy zwartej pokrywie chmur zaatakowały Hannover, Münster, Braunschweig, Neus i Hamburg oraz sporadycznie zrzuciły bomby na Niemcy zachodnie.

## Zmiana rządu w Islandji.

Sztokholm, 24 października. W Islandji nastąpiła zmiana rządu.

Nowy gabinet składa się z 6-ciu ministrów i to z każdorazowo dwóch reprezentantów z posród trzech najpoważniejszych partii islandzkich, tj. islandzkiej partii niezależnej, socjal-demokratów i komunistów. Donosząc o tym, mówi agencja „UP“, że jest to pierwszy wypadek na przestrzeni całej historii Islandji, że w skład rządu wchodzi także członek partii komunistycznej.

## Nowy gabinet w Guatemali.

Genewa, 24 października. Agencja amerykańska „United Press“ donosi z Guatemali, że triumwirat, który przejął na siebie funkcje urzędowe prezydenta Frederico Penca, utworzył nowy gabinet.

Były prezydent Pence oraz kilku członków jego gabinetu znaleźli azyl w ambasadzie meksykańskiej w Guatemali. W tej chwili panuje w Guatemali absolutny spokój. W dalszym ciągu mówi doniesienie agencji „UP“, że rewolucja z ostatniego piątku wywołana została z przyczyn zignorowania konstytucji przez Pencego. Niezadowolone osiągnęło swój punkt kulminacyjny w morderstwie, popełnionym na osobie dyrektora dziennika „El Impearcial“ oraz w atakach skierowanych przeciwko drowi Juanowi Joae Areyalo, który należał do rządu najpopularniejszych kandydatów na stanowisko prezydenta.

## Pożar portu w Los Angeles.

Sztokholm, 24 października. W związku z pożarem portu w Los Angeles, jak donosi radio w Bostonie, komunikują z San Pedro w Kalifornii: Szkody spowodowane pożarem portu w Los Angeles, przyczem co najmniej 6 osób zginęło, a 100 odniosło rany, ocenia się na około milion dolarów.

## Wewnętrzne tarcia w Grecji z powodu powrotu króla.

Berno, 24 października. Korespondent londyński szwajcarskiego czasopisma „Tat“ potwierdza fakt ostrych przeciwieństw na odcinku wewnątrz-politycznym w Grecji, gdzie obecnie rozgrywa się sprawa rozgraniczenia angielskiej i sowieckiej sfery wpływów.

Czasopismo stwierdza, że ministrowie z najsłabszej lewicy opanowali wszystkie gospodarzo-polityczne kluczowe stanowiska w gabinecie tak, że nawet grecki rząd emigracyjny był zmuszony już w Kairo wypracować plany socjalizacji wszystkich banków, które w Grecji odgrywają poważną rolę. Wobec tego nowy reżim w Grecji będzie nosił cechy socjal-rewolucyjnej. Zachodzi pytanie, do jakiego stopnia będzie się dalo wprowadzić takie reformy strukturalne przy zupełnym rozprężeniu wszelkich stosunków gospodarczych i czy sprzeczności polityczne nie pokrzyżują wszystkich zamiarów obecnego rządu. Wobec manifestu pewnej części polityków greckich, żądającego powrotu kró-

la, korespondent szwajcarski stwierdza, że uchodzi za pewne, iż naród sprzeciwi się powrotowi króla. Prawdopodobnie trzeba będzie zadowolić się tymczasowym ustanowieniem rady regencyjnej.

## Rumuńskie przesilenie rządowe weszło w stadium decydujące.

Berno, 24 października. Radio Ankara podaje wiadomość, że podobno ustąpił ze swego stanowiska minister rumuński Patrascanu.

Wiadomość ta, która co prawda dotąd nie znajduje potwierdzenia, oznaczałaby, że przesilenie rządowe w Rumunii weszło w stadium decydujące. Patrascanu jest głównym reprezentantem komunistów, a więc Kremla w rumuńskim rządzie, który podpisał kapitulację. Ponieważ komuniści już od szeregu tygodni zabiegają o utworzenie o ile możliwe rządu czysto komunistycznego, więc też ustąpienie Patrascanu oznaczałoby, że stary rząd uległ zupełnemu rozbieciu i ustąpić musi miejsce nowemu rządowi pod przewodnictwem samego Patrascanu. Ponieważ jednak komendy sowieckie zablokowały wszelkie drogi, za pośrednictwem których osiągnąć było można wiadomości z Rumunii, stąd też w tej chwili nie sposób ogarnąć okiem całego stanu tego przesilenia wewnątrz-politycznego.

## Z pamiętnika Warszawianina.

### W płonącej Warszawie.

(Ciąg dalszy).

Ja wybieram miasto. Przedewszystkiem nie wierzę, aby nawet w najgorszych ewentualnościach, mogło miasto leć całkowicie zniszczone. Tymczasem na wsiać będą grasować bandy. Te ostatnie więcej mnie przerażają, niż walka w mieście. Poza tem chcę być w tym przełomowym momencie razem z rodziną. Ponieważ instytucja, w której pracuję jest jeszcze w mieście, ściągam rodzinę z letniska. To „ściąganie“ nie odbywa się tak prosto. Kolejki podmiejskie odchodzą z opóźnieniem, a według ustnych wersji, mogą każdej chwili zostać oddane jedynie na użyteczność wojska.

Z Jabłonny przyjeżdżamy do Warszawy rzeczywistością ostatnią kolejką. Oddychamy z ulgą — jesteśmy w mieście!

W mieście wrę. Tłumy ludzi gromadzą się pod megafonami podającymi komunikaty. Mimo napałających wiadomości atmosfera nie ulega odwróceniu.

Urzednicy i robotnicy tłumnie śpieszą do firm, które rozpoczęły wypłaty za pewien okres czasu z góry. Jest to najlepszym wskaźnikiem, że coś dzieje się nienormalnego.

Zarządzenia zmieniają się z godziny na godzinę.

Otrzymuje z firmy pieniądze i idę na targowisko, aby nabyć cośkolwiek na zapas. Przecież nie wiadomo, co będzie! Okazuje się, że nie jest tak łatwo wydać pieniądze...

— Ile chce pani za to?

— Czteryście złotych.

Niema sensu się targować, bo towar ma po-

pyt. Wyjmuję więc pięćset złotych i chcę płacić.

— Górali nie przyjmują!

— Dlaczego?!

— Bo nikt nie weźmie tego ode mnie!

— Więc czem mam zapłacić?!

— Drobniemi. Jeszcze bierzemy drobne.

Nie wiem co mam zrobić. Nie postadam nic

poza pięćsetkami.

— Naprawdę nie mam drobnych — tłumaczę.

— Przecież pięćsetkami wypłacają firmy, więc muszą być ważne.

— Ano, właśnie dlatego, że płacą, to nikt nie chce brać. Napewno zaraz stracą ważność.

I nie kupiłbym boczku mając pieniądze. Na szczęście jednak i reszta reflektantów jest w tem same położeniu.

— Przyjdzie na was czas, przekleci paskarzel — odzywa się oburzonym głosem starszy pan.

— Zrobisz z wami porządek! Dzisiaj na Zoliborzu baba też chciała za kilo chleba pięćdziesiąt złotych. Podszedł do niej młody człowiek i zapytał, ile chce za chleb. Chciała pięćdziesiąt złotych — dał, a kiedy wzięła pieniądze, wyjął rewolwer i strzelił paskarce w łeb!

— Dobrze zrobił! — rzucił ktoś z tłumu.

— A kto to mógł być? — pyta ktośś z pań.

— Musiałaby go się pani spytać — usmiecha się starszy pan.

— Powiedział tylko, że taki los spotka każdego łajdaka, który będzie chciał zerować na nędzy i niedoli własnych rodaków.

Przekupce robi się nieswojo, bo otaczająca ją grupka kupujących patrzy wrogo.

— Kiedy ode mnie nie chcą brać. Jeśli wezmę, nie kupię towaru — zaczyna prawie pokornym tonem.

Korzystam z sytuacji i proponuję jej dwadzieścia pięć złotych za trud wymiany „górala“.

Bierze.

Z wielkim trudem wymieniam do wieczora resztę pięćsetek. W ciągu dnia przed wózkami z kartoflami tworzą się ogonki. W budkach na targowisku już ich nie ma. Nie wiem dlaczego brak jarzyn, bo przecież wokół Warszawy znajdują się pola warzywne, a w samem mieście pełno ogródków działkowych.

W pogoni za zapasami i w potokach najfantastyczniejszych plotek nadchodzi dzień pierwszego sierpnia.

II.

### Dzień pierwszego sierpnia.

Stonczny i gorący poranek. Zwykły, letni dzień, niczem nie wróżyć zaawerny jaka miała się rozpętać tego popołudnia.

Stoję na balkonie, obserwując ludzi pracujących na ogródkach działkowych. Nagle zaczyna się piekło. Przeciągly warkot pikujących samolotów i głuchy trzask broni pokładowej.

Nalot!

Szybko schodzę na ulicę. Myśliwce sowieckie atakują rejon Warszawy-Zachodniej. Artylerja przeciwlotnicza rozpoczyna akcję! Pociski rwą się w powietrzu.

Jestem zaniepokojony, gdyż żona wyszła po mleko dla dziecka i musi wracać przez teren ogródków działkowych, na które gęsto spadają odłamki szrapneli.

Naraz artylerja milknie. Z wysokiego pułapu pikują myśliwce niemieckie. Rozpoczyna się ostra walka, przechodząca chwilami w akrobatykę jazdy powietrznej.

Trwa to krótka chwila. Maszyny sowieckie odlatują ścigane przez samoloty niemieckie. Walka skończona.

Uspokajam się, widząc wracającą żonę.

— Czemu nie przeczekalaś nalotu? — pytam z wyrzutem.

— Zbyt emocjonujące widowisko — pada odpowiedź.

Na logikę kobiecą niema rady. Daję więc spokój i szykuję się do wyjścia na miasto.

Po południu atmosfera staje się zupełnie nieoczekiwanie jakby naładowana elektrycznością. Radzą mi nawet nie wychodzić na miasto. Pytam: „Dlaczego“?

— Zanosi się na coś... — mówią wokół.

Na co, nikt konkretnie nie wie. Z zasady nie wierzę w plotki, więc nie zwracając na nie uwagi, wychodzę na miasto. Ponieważ popołudnie jest upalne, nie biorę płaszcza ani kapełusza.

Przechodzę przez plac i tutaj dopiero i mnie udziela się ogólne podniecenie.

Działo się to o godzinie czwartej, podczas gdy na Zoliborzu powstanie rozpoczęło się już około w pół do trzeciej. Tego nieszczęście jeszcze wtedy nie wiedzieliśmy w śródmieściu.

\*

Jestem u lekarzki przy Placu Zbawiciela. Rozmawiamy akurat o napiętej sytuacji. Oczywiście głównym tematem jest błyskawiczne zbliżanie się frontu w kierunku Warszawy.

— Czy bolszewicy zajmą Warszawę?

— Trudno przewidzieć — odpowiadam.

Wojsko znów ciągnie na wschód.

Lekarzka twierdzi to samo, gdyż codziennie jeździ do sanatorium pod Warszawę i widzi ruch pociągów.

Nagle... Co to?!

Zadźwięczały szyby w oknach.

Detonacja... jedna... druga... trzecia...

— Co to było? — pyta lekarzka.

Słychać samolot przelatujący już nad dachami.

— Nalot. Czy schodzimy do piwnicy? — mówi lekarzka.

— Nie warto. Nie rzucają zbyt dużych bomb.

Przenosimy się tylko do przedpokoju, aby zabezpieczyć się przed ewentualnymi odłamkami.

(Ciąg dalszy nastąpi).



KRONIKA

Październik 24 Wtorek
Dziś: Rafała archan.
Jutro: Kryspina
Dziś obowiązuje zacienienie od g. 17.40 ddo 6.00

Ofiary dla uchodźców z Warszawy.

Na ręce Redakcji złożyli ostatnio na rzecz uchodźców z Warszawy:
Personal Firmy Laboratorium „Korona” kwotą 7000 zł.
P. Juljan Lasota, Kraków, Borek Fałęcki, 2000 zł.
Mieszkańki domu przy ul. Przemyskiej 3, kwotą 4.400 zł.
Wczelkie ofiary składane przez firmę oraz osoby prywatne...

Odkazanie narzędzi w zakładach fryzjerskich.

(si) Kraków, 24 października. Zakład fryzjerski może stać się niejednokrotnie rozsądkiem wielu chorób, a szczególnie chorób skórnych i wenerycznych. W związku z powyższym, każdy właściciel zakładu fryzjerskiego obowiązany jest dbać o stan higieniczny swego przedsiębiorstwa...

Specjalne przepisy regulują kwestię odkazania używanych w zakładach fryzjerskich narzędzi i przyrządów. Przed każdorazowym użyciem winny one być dokładnie oczyszczone z brudu oraz odkazane. Do tego celu używane są we fryzjeriach specjalne sterylizatory.

Właściciel zakładu fryzjerskiego dbając o higienę swego przedsiębiorstwa, jest współpracownikiem władz zdrowotnych, prowadzących akcję zapobiegawczą w odcinku walki z chorobami.

Jak palić miałem węglowym?

W odpowiedzi na liczne zapytania w sprawie sposobu palenia miałem węglowym komunikujemy, iż miał węglowy spala się z pożytkiem tylko wówczas, gdy znajdując się w palenisku żarzysto węglowe lub brwikietowe rozkładamy na ruszcie równomiernie, a miał nasypujemy na to żarzystwo pasmami. Jeżeli pokrywamy miałem całą powierzchnię żarzystwa, wszystko jedno jak grubymi warstwami, to nałożony miał węglowy pozbawiony potrzebnego dopływu tlenu z powietrza może spowodować eksplozję.

Skrypty nadesłane do Redakcji winny być pisane jednostronnie, czysto i czytelnie

Drugi etap.

Na szlaku pomocy uchodźcom warszawskim.

(r) Kończy się październik, a razem z nim dobiega ostatnich dni swoich pierwszy okres akcji pomocy ludności ewakuowanej z terenu Warszawy. Nie idą już przez dworce i stacje kolei wielkie transporty uchodźców, nie widać już twarzą przestraszonych ludzi, których dopiero co wyrwano z zasięgu grozy płonącego miasta.

Tylko od czasu do czasu komitet RGO., w jakimś mieście otrzyma od władz zapowiedź zbliżania się ewakuowanego szpitala, schroniska, służby starców, którzy nie mogli uciec się poprzednio na prowincję ze względu na zły stan zdrowia lub ogólne osłabienie.

Większość warszawiaków dostała się już do swych miejsc przeznaczenia. W pociągach jest ich wciąż jeszcze bardzo wielu, lecz należy to tłumaczyć poszukiwaniem rodzin, z którymi ich rozłączył nagły, niespodziewany bieg wypadków.

Jeszcze kilka dni, a zamknięty zostanie pierwszy rozdział, pierwszy okres akcji opiekuńczej, rozpocznie się zaś nowy etap, drugi. Jakże przedstawia się więc konkretnie obecna sytuacja na tym odcinku. Można już zestawzić w przybliżeniu wszystko, co zrobiono, można wyciągnąć wnioski i powziąć decyzję i wytyczne na następny okres działalności RGO. w dziale pomocy uchodźcom z piekła warszawskiego.

Jesteśmy na dworcu krakowskim. Za parę minut, w słońcu chłodnego, październikowego poranka odjedzie w stronę Warszawy pociąg popieszyzny. Peron jest zatłoczony ludźmi i tobołkami. Wśród tłumu panie z opaskami RGO wyszukują potrzebujących jakiegokolwiek pomocy, służą radą, pomagają przy kupieniu biletów bez kofeinki, rozdają butelki gorącej herbaty, rozdają opiekę nad starcami, chorymi i dziećmi.

Wytyczamy sobie kierunek. Szybki, dalekobieżny pociąg zawiezie nas szlakiem uchodźców, na postojach zobaczymy, jak dziś wygląda akcja pomocy, jak czują się ewakuowani w Częstochowie, w Piotrkowie, w Radomsku, w Skierniewicach i bliskich podwarszawskich osiedlach na stronie zachodniej — w Grodzisku, Milanówku, Podkowie

Leśnej. Zajrzyjmy do Pruszkowa, Piastowa i Ursusa..

Trzeba poruszyć wszelkie bolączki i niedomagania, wskazać drogi ich usunięcia, podać obraz sytuacji ogólnej na różnych terenach G. G. Na pierwszy ogień oczywiście punkt wyjścia — Kraków.

Nawiązujemy rozmowę z jedną z dyżurnych pań z RGO.

— Co ra masa ludzi! I to w większości Warszawianie, prawda?

— Warszawianie. Ci, którzy znajdują się tu w oczekiwaniu na ten pociąg znajdują na dwie zasadnicze grupy. Jedni — rozjeżdżają się z punktu centralnego opieki jakim jest Kraków na wszystkie strony do rodziny lub znajomych, drudzy wracają w kierunku Warszawy, licząc na to, że uda im się dostać do miasta i przynieść sobie jakieś rzeczy, jeśli nie są zniszczone w toku walk. O ile nam wiadomo, jest to bezcelowe, gdyż wstęp na teren miasta posiada z uprawnieniem miejscowych władz wojskowych tylko RGO. Zresztą będziecie panowie na miejscu, to się sami dokładnie dowiecie. Istnieje poza tym dwie kategorie podrzędnych jeszcze jedna. Poszukujemy rodzin. I takich też jest bardzo wielu. Jedzą od miasta do miasta, od wsi do wsi, od punktu RGO do punktu RGO, a w rezydencjach wciąż wpadają do Krakowa, aby odszukać ślad zaginionych w centralnej karlovecie przy ul. Krowoderskiej 5.

— A zatem po wędrówce transportów, rozpoczyna się obecnie wędrówka poszczególnych osób?

— Tak, i to jest jedna z odznak znamionujących nadzieję drugiego okresu działalności R. G. O. Dlatego też wprowadzone będą zapewne wkrótce zmiany w pracy instytucji opiekuńczej, zmiany idące w kierunku intensyfikacji dokonania.

Gwizdnął parowóz. Z trudem wciśniliśmy się do wagonu. Zaszumiała para. Mignęły tory. Jedne, drugie, domy zmalały i skryły się za wzgórza podmiejskie.

Zużytkowanie krwi zwierzęcej

dla celów konsumpcyjnych, przemysłowych, technicznych i leczniczych

(tp) Oprócz jeli i rozmaitych gruczołów zwierząt rzeźnych na specjalne uwzględnienie zasługuje krew zwierzęca. W pierwszym rzędzie zużytkowuje się ją dla celów żywieniowych i dodaje do nadziewek masarskich (kiełbas i kiszonek). Krew naszych zwierząt ubojowych posiada prawie tę samą wartość odżywczą, co chuda wołowina. Ta ostatnia zawiera białka w ilości około 21%, podczas gdy krew bydła posiada do 18% białka. Przy wyrobieniu nadziewek masarskich stosuje się przeważnie krew świńska.

Przez długi czas przemysłowano, aby krew bydła, w wielkich ilościach uzyskiwaną przy ubojach, wykorzystać dla wyżywienia ludzkiego. Ostatnio drogą licznych doświadczeń opatentowano proces i zastosowano go w praktyce; dzięki temu procesowi krew rozdziela się przez wirowanie na osocze krwi oraz na koncentrat krwinek. Otrzymane w ten sposób jasno-żółte osocze dodaje się do wszystkich wyrobów masarskich, przeznaczonych na gotowanie. Według przepisów ustawowych nie można dodawać do nadziewek masarskich więcej osocza, niż w ilości 10%. W ten sposób gospodarka wyżywienia otrzymuje poważne ilości białka.

Przy manipulowaniu krwią zwierzęcą trzeba zachowywać jak największą czystość. Aby uzyskać osocze, krew konserwuje się w solach pozostawiających jej ścinanie. Następnie przepuszcza się krew przez wirówkę, celem wydzielenia z niej elementów bezbarwnych i barwnych. Stacje produkujące osocze krwi podlegają bardzo surowym przepisom natury zdrowotno-policyjnej.

Krew, nie wchodząca w rachubę dla celów

wyżywienia ludzkiego, oddaje się jako t. zw. krew techniczna, aby z niej uzyskać najrozmaitsze materiały pomocnicze dla celów przemysłowych. Tak więc, jasnych i ciemnych ciałek albuminowych używa się przy farbowaniu materiałów tekstylnych, przy wyrobieniu środków rozjaśniających w chemii i bakterjologii, przy fabrykacji papierów fotograficznych, farb, sztucznego rogu, sztucznej skóry, mydeł lekarskich, sztucznego kauczuku, klejów, lepów itp. Wypreparowany z krwi włóknik inaczej fibryną zwany, uzyskiwany przy powstawaniu osocza i ukazujący się naszym oczom jako pewien rodzaj masy włóknistej, służy do wyrobu rozmaitych środków leczniczych, pasz tucznych, dalej fabrykacji guzików, sztucznego drewna itd.

Jednym z najważniejszych sposobów użytkowania krwi jest wytworzenie z niej t. zw. mączki krwistej, jako domieszki do pasz treściwych dla zwierząt gospodarskich (głównie świń) i drobiu. W tym celu zgęszcza się zebrana krew w odpowiednich aparatach i suszy się ją potem na proszek w specjalnych suszarkach. Ostatnio przedsięwzięto suszenie krwi w aparatach rozpylających i próżniowych. Mączkę krwistą stosuje się również do wyrobu nawozów sztucznych, przy domieszce innych materiałów. Na ogół produkcja mączki krwistej oplaca się tylko przy fabrykacji na dużą skalę. W związku z tym mączkę krwistą produkuje się w dużych zakładach, dla których surowiec dostarczają rzeźnie wielkich miast. Małe rzeźnie zbierają krew w beczki i oddają ją jakimś zakładom, trudniącym się przeróbką krwi na mączkę.

Z koncertu kościelnego.

Kraków, 24 października. Koncerty kościelne są w Krakowie rzadkością, a szkoda, gdyż miłośnicy muzyki organowej znajdują w nich uduchowienie i przeżywają je w poważnym i wzniosłym nastroju. Kościół św. Agnieszki, w którym odbył się koncert organowo-skrzypcowy w ub. niedzielę, zapelniał się bardzo szczerze. Usłyszeliśmy kilka wspaniałych utworów organowych i skrzypcowych w poważnie zestawionym programie, którego wykonanie przeszło oczekiwania słuchaczy.

Później zabrzmiała „Suita gotycka” kompozycji Boelmana, wprowadzając duszę w świat nadziemski, bogaty w skomplikowaną konstrukcję muzycznej myśli. Utwór ten sławiający wysokie wymagania w zakresie techniki odtworczej i opanowania, wykonany został przez młodego, utalentowanego mistrza organów Stanisława Kiszę doskonale. Każdy odcień dynamiki „Suity gotyckiej” został przez wykonawcę odpowiednio zrozumiany, podany z pełnym i szeroką głębią dźwiękową. Podobnie rzecz miała się w utworach następujących.

Prof. Stanisław Mikuszewski jako skrzypek jest niezrównany. Zawrotny wir nadzwyczajnie precyzyjnych, lotnych filigranów techniki skrzypcowej Mikuszewskiego bszalował. Posiada on wirtuozowskie opanowanie swego instrumentu, wydobywa z niego wszystkie kombinacje i misternie złożone odcienie.

Koncert A-moll Bacha jak i Preludium i fugę B-A-C-H Liszta pozostawiły na słuchaczach niezatarte wrażenie. Brzmienie tych utworów było jedrne i czyste, barwa metaliczna, podkreślająca indywidualność wykonawcy.

W Intradzie Desplana prof. St. Mikuszewski dał dowód jeszcze raz, że jego gra na skrzypcach oparta jest na mocnym fundamencie technicznym, żaden dźwięk doskonale opanowanego instrumentu nie jest głuchy czy martwy, potrafi on wyrazić całą głębię.

Wspaniale opanowane organy przez Kiszę, a skrzypek przez Mikuszewskiego łączą się podczas koncertu w jeden potężny majestat o subtelnej barwie i nieprzepartym uroku melodii. Moc oddziaływania na słuchacza jest niezaprzelana. Wykonaniu nie można nie zarzucić. Posiadało ono wyraziste szarmonizowanie, świetną błyskotliwość techniczną, czystość tonów i pełną okazałość wszystkich kompozycji.

Szerokie poparcie imprezy kościelnej przez społeczeństwo krakowskie pozwoliło organizatorom koncertu złożyć dość okazałą kwotę pieniężną na rzecz uchodźców warszawskich. Ofiary i datki zbierane były przy wejściu do świątyni. — zbl —

Dzisiejsze zastosowanie porcelany technicznej.

Twarda porcelana techniczna posiada już dziś właściwości strukturalne i mechaniczne, które zapewniają jej w wielu dziedzinach trwałe i pierwszorzędne miejsce. Dzięki jej zaletom, porcelanę spotykamy bynajmniej nie jako namiastkę, lecz jako nowo tworzywo w takich gałęziach przemysłu, jak: chemiczny, solny, celulozowy, papierniczy, tekstylny, w bielarzniach, farbarniach, przemysle spożywczym, gdzie używana ona jest na części aparatów i maszyn.

Osie, wały i walce z porcelany technicznej wykonywa się dziś tak, jak przy obróbce tych samych części z metalu, a mianowicie z dokładnością do jednej setnej mm. Urządzenia fabryk porcelany, które wykonują takie części, są zupełnie identyczne z fabrykami maszyn, nie różniąc się wcale od nich obrabarkami.

Z NOTATNIKA WYDARZEŃ.

Dziewczynka pod samochodem.

(si) Na ul. Kościuszkii dostała się pod przejeżdżające auto 13-letnia mieszkanka Krakowa, Julia Kościółek. Dziewczynka doznała złamań prawego ramienia oraz ogólnych kontuzji całego ciała. Pierwszej pomocy udzielił jej Krakowski Pogotowie Ratunkowe, a następnie przewieziono ją do lecznicy na oddział chirurgiczny.

Złodziej w tramwaju.

(sl) Na szkodę pasażerki tramwaju nr. 1 Wandy Jania z Krakowa nieznanymi złodziejami skradł torbę w której obok gotówki, różnych drobnych przedmiotów itd. znajdowała się Karta rozpoznawcza. — Podobna przygoda spotkała mieszkankę Krakowa, Agnieszka Krupnicką, której skradziono Kartę rozpoznawczą, kartę pracy, zaświadczenie zwolnienia od pracy przy obnaph, klucze itd. Złodzieje nie zostali odnalezieni.

Kupno
Kup, je, ocenia znaczki pocztowe...
Płyty patelnowe tancerne, polskie...
Ubrania, marynarki, spodnie, płaszcze...
Sklep kupna i sprzedaży używanych rzeczy...
Warsztat (kacki ręczny typu „Mik” lub podobny kupi uchodźca z Warszawy...

Monety srebrne wszelkiego rodzaju...
Matrymonialne
41-letni kawaler, Polak miernego wyglądu...
Nauka i wychowanie
Profesor wyucza w krótkim czasie język niemieckiego, francuskiego, angielskiego...
Noclegi
Noclegi przyjeźdnym Kraków, św. Sebastjana 34 m. 2.
Różne
Plaszcze i kostiumy wykonuje krawiec...
Krawiec, Kraków, ul. Grodzka 1. — Adam Kurczab, 933

Wykonują wszelkie roboty kufierskie...
Ząbry — kradzieże
Skradziono Kennkarte Nr. 117415...
Zgubiono / „Freistellungsschein” Nr. 44267 z dnia 29 września 1944 na nazwisko Helena Drogos.

Ząbry — kradzieże (cont.)
Skradziono Kennkarte Nr. 117415...
Zgubiono / „Freistellungsschein” Nr. 44267 z dnia 29 września 1944 na nazwisko Helena Drogos.

Marla Marfiakówna
po krótkich a ciężkich cierpieniach zasnęła w szesnastej wiosnie życia dnia 22. X. 1944 roku. Wyprawienie zwłok z sali bocznej na cmentarz rakowickim nastąpi w środę, dnia 25. X. 1944 roku o godzinie 3 po południu, o czym zawiadamiają pogrzebem w ciężkim smutku.
Matka z Braciszkiem, Dziadkowie i Rodzina.

STEFAN TAKIEL
właściciel dóbr w powiecie grojeckim urodz. 27. III. 1868 w Rykach, po krótkiej a ciężkiej chorobie, oparzonej św. Sakramentami, zasnął w Panu dnia 21 października 1944. Wyprawienie zwłok z kaplicy na cmentarzu rakowickim na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi w wtorek dnia 24 bm. o godzinie 1 1/2 po południu, o czym zawiadamia
Polski Czerwony Krzyż Okręg Krakowski
Nabożeństwo żałobne
odprawione zostanie we czwartek, dnia 26 bm. o godzinie 8 1/2 rano w kościele OO. Kapucynów.



DR-AWANDER SA KRAKOW NOVASCABIN USUWA RADYKALNIE BEZBARWNY AROMATYCZNY PŁYN SWIERZB

Uwaga, uwaga! Wzywa się całą zalagę fabryki przerobu drewna w łowiczu do zgłaszania się, celem dalszego zatrudnienia w dawnej placówce. Zgłoszenia: Goniec Krak. Kraków, „Nr. 1860”.

Posad poszukują

Inteligentna panna ze wschodu poszukuje jakiegokolwiek pracy do instytucji niemieckiej. Zgł. Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 462”.

Warszawiak poszukuje jakiegokolwiek pracy lat 43, urzędnik. Kraków, Bozego Ciąta 7, miesz. 8, godz. 13-15.

Kupno nieruchomości

Kupię parcelę od 300-800 sążni, zaraz, dobrze zapłacić. Kraków, Jagiellońska 10 miesz. 6. 2494

Sprzedż nieruchomości

Okazjal Polowę kamienicy II p. 20 ubik. kł. 700 s. parceli Podgórze. 1/2 kamienicy II p. 26 ubik. 2 sklepy ul. Szczepańska sprzed Kraków Sienna 5/7 i p.

Płaszcz męski i damski w b. dobrym stanie sprzedam. Kraków, Pedzichów 21/2. Futro niewyżądle piękne, łapki breitschwancowe, modne, wolne, sprzedam. Kraków, Michałowski 2, m. 7.

Kapce oryginalne zakopiańskie damskie i dziecięce sprzedam. Kraków, Floriańska 39. 2003

Warszawiak poszukuje jakiegokolwiek pracy lat 43, urzędnik. Kraków, Bozego Ciąta 7, miesz. 8, godz. 13-15.

Sprzedż nieruchomości

Okazjal Polowę kamienicy II p. 20 ubik. kł. 700 s. parceli Podgórze. 1/2 kamienicy II p. 26 ubik. 2 sklepy ul. Szczepańska sprzed Kraków Sienna 5/7 i p.

Kapce oryginalne zakopiańskie damskie i dziecięce sprzedam. Kraków, Floriańska 39. 2003

Warszawiak poszukuje jakiegokolwiek pracy lat 43, urzędnik. Kraków, Bozego Ciąta 7, miesz. 8, godz. 13-15.

Sprzedż nieruchomości

Okazjal Polowę kamienicy II p. 20 ubik. kł. 700 s. parceli Podgórze. 1/2 kamienicy II p. 26 ubik. 2 sklepy ul. Szczepańska sprzed Kraków Sienna 5/7 i p.

Warszawiak poszukuje jakiegokolwiek pracy lat 43, urzędnik. Kraków, Bozego Ciąta 7, miesz. 8, godz. 13-15.

Warszawiak poszukuje jakiegokolwiek pracy lat 43, urzędnik. Kraków, Bozego Ciąta 7, miesz. 8, godz. 13-15.

Sprzedż nieruchomości

Okazjal Polowę kamienicy II p. 20 ubik. kł. 700 s. parceli Podgórze. 1/2 kamienicy II p. 26 ubik. 2 sklepy ul. Szczepańska sprzed Kraków Sienna 5/7 i p.

Warszawiak poszukuje jakiegokolwiek pracy lat 43, urzędnik. Kraków, Bozego Ciąta 7, miesz. 8, godz. 13-15.

Warszawiak poszukuje jakiegokolwiek pracy lat 43, urzędnik. Kraków, Bozego Ciąta 7, miesz. 8, godz. 13-15.

Sprzedż nieruchomości

Okazjal Polowę kamienicy II p. 20 ubik. kł. 700 s. parceli Podgórze. 1/2 kamienicy II p. 26 ubik. 2 sklepy ul. Szczepańska sprzed Kraków Sienna 5/7 i p.

Stalowa Wola Zgłaszajcie się po informacje natychmiast

Zgłaszając się ochętnie do pracy w Rzeszy Niemieckiej - masz prawo wyboru miejsca pracy.

KUCHENKI ŻELAZNÉ na węgiel i kółka tarczowe do wózków dziecięcych, do nabycia

Kit szklarski różnych gatunków i inspektowy HURT-DOTAL

Wolne posady Szewskich pracowników na naprawę obuwi...

Zgłaszając się ochętnie do pracy w Rzeszy Niemieckiej - masz prawo wyboru miejsca pracy.

KUCHENKI ŻELAZNÉ na węgiel i kółka tarczowe do wózków dziecięcych, do nabycia

Kit szklarski różnych gatunków i inspektowy HURT-DOTAL

Wolne posady Szewskich pracowników na naprawę obuwi...

Zgłaszając się ochętnie do pracy w Rzeszy Niemieckiej - masz prawo wyboru miejsca pracy.

KUCHENKI ŻELAZNÉ na węgiel i kółka tarczowe do wózków dziecięcych, do nabycia

Kit szklarski różnych gatunków i inspektowy HURT-DOTAL

Wolne posady Szewskich pracowników na naprawę obuwi...

Zgłaszając się ochętnie do pracy w Rzeszy Niemieckiej - masz prawo wyboru miejsca pracy.

KUCHENKI ŻELAZNÉ na węgiel i kółka tarczowe do wózków dziecięcych, do nabycia

Kit szklarski różnych gatunków i inspektowy HURT-DOTAL

Wolne posady Szewskich pracowników na naprawę obuwi...

Zgłaszając się ochętnie do pracy w Rzeszy Niemieckiej - masz prawo wyboru miejsca pracy.

KUCHENKI ŻELAZNÉ na węgiel i kółka tarczowe do wózków dziecięcych, do nabycia

Kit szklarski różnych gatunków i inspektowy HURT-DOTAL

Wolne posady Szewskich pracowników na naprawę obuwi...

Zgłaszając się ochętnie do pracy w Rzeszy Niemieckiej - masz prawo wyboru miejsca pracy.

KUCHENKI ŻELAZNÉ na węgiel i kółka tarczowe do wózków dziecięcych, do nabycia

Kit szklarski różnych gatunków i inspektowy HURT-DOTAL

Wolne posady Szewskich pracowników na naprawę obuwi...